

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

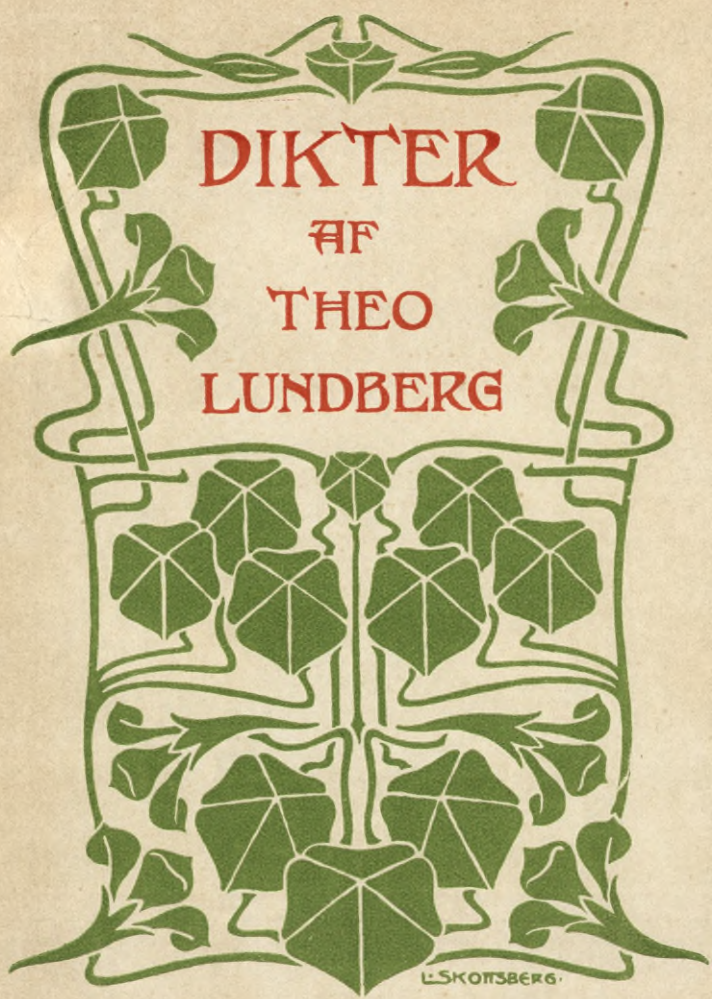

LUNDS
UNIVERSITET

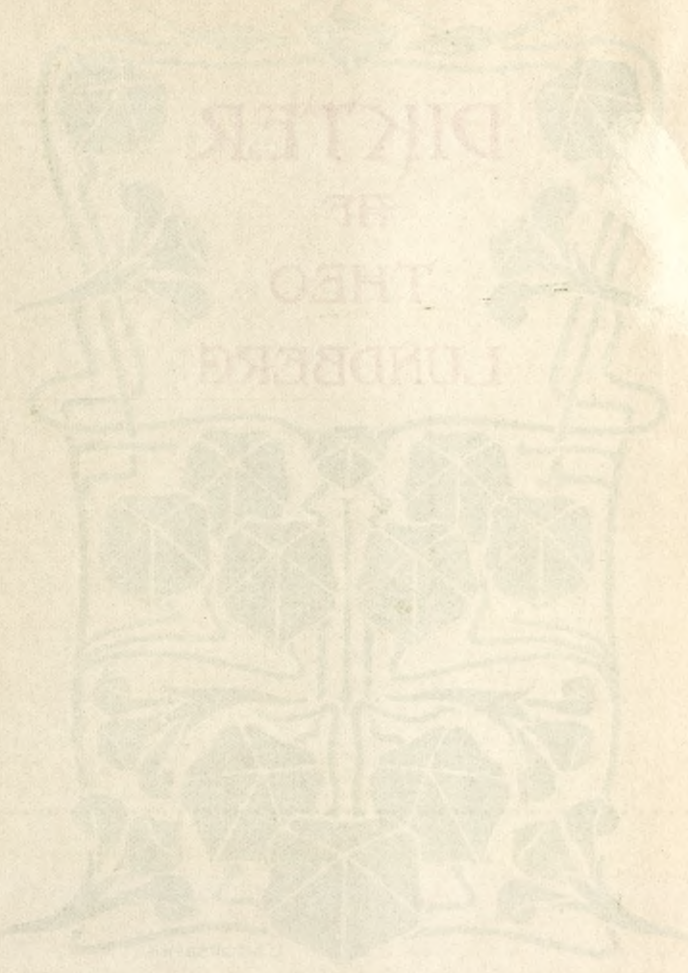
UPPSALA
UNIVERSITET

327

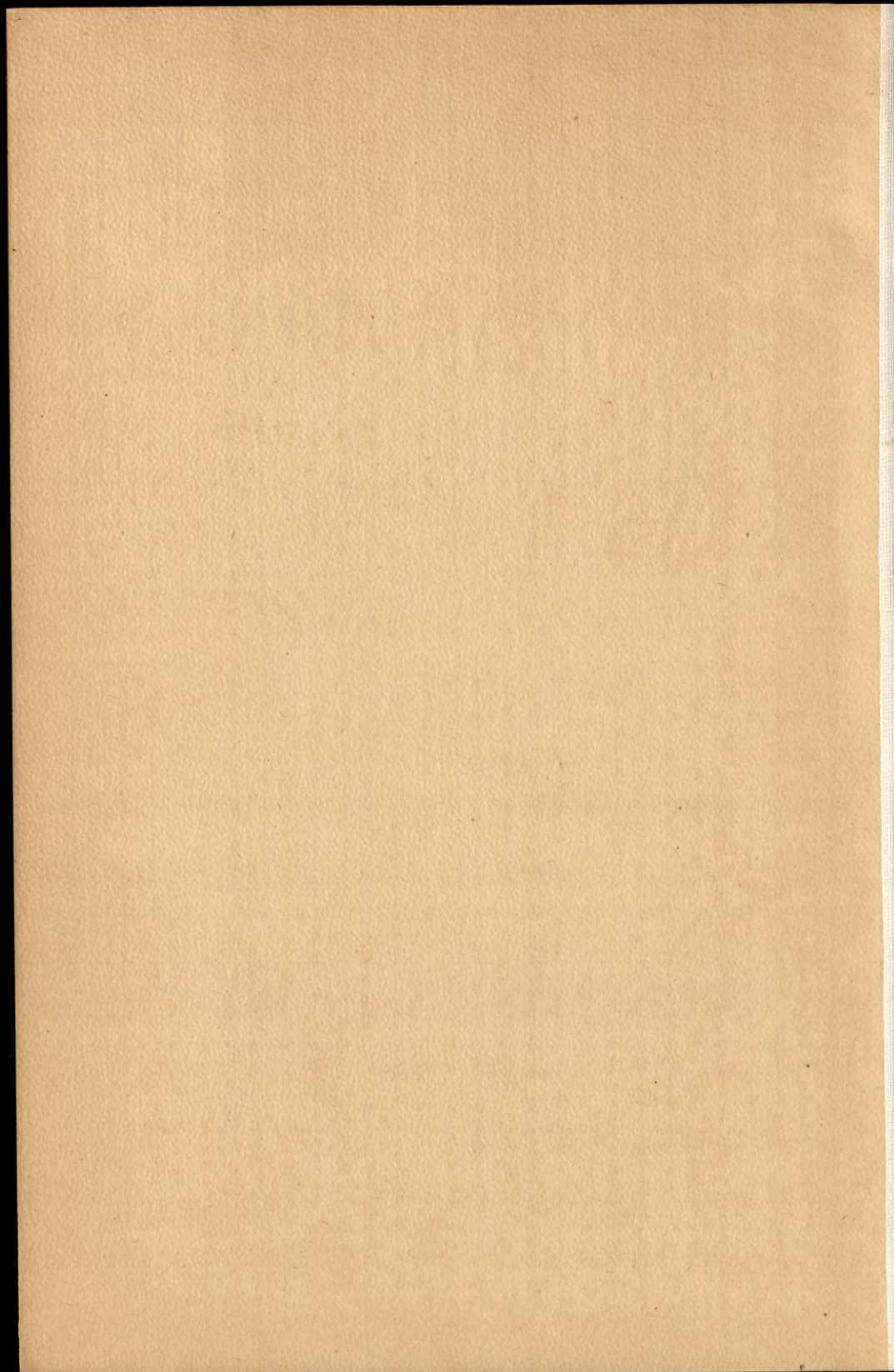

·STOCKHOLM·
·WAHLSTRÖM & WIDSTRAND·

DIKTER
AT
THEO
LUNDBERG

WILHELM KÖNIGLICH DRUCKER

Theo Lundberg

✱

Dikter

Dikter

af

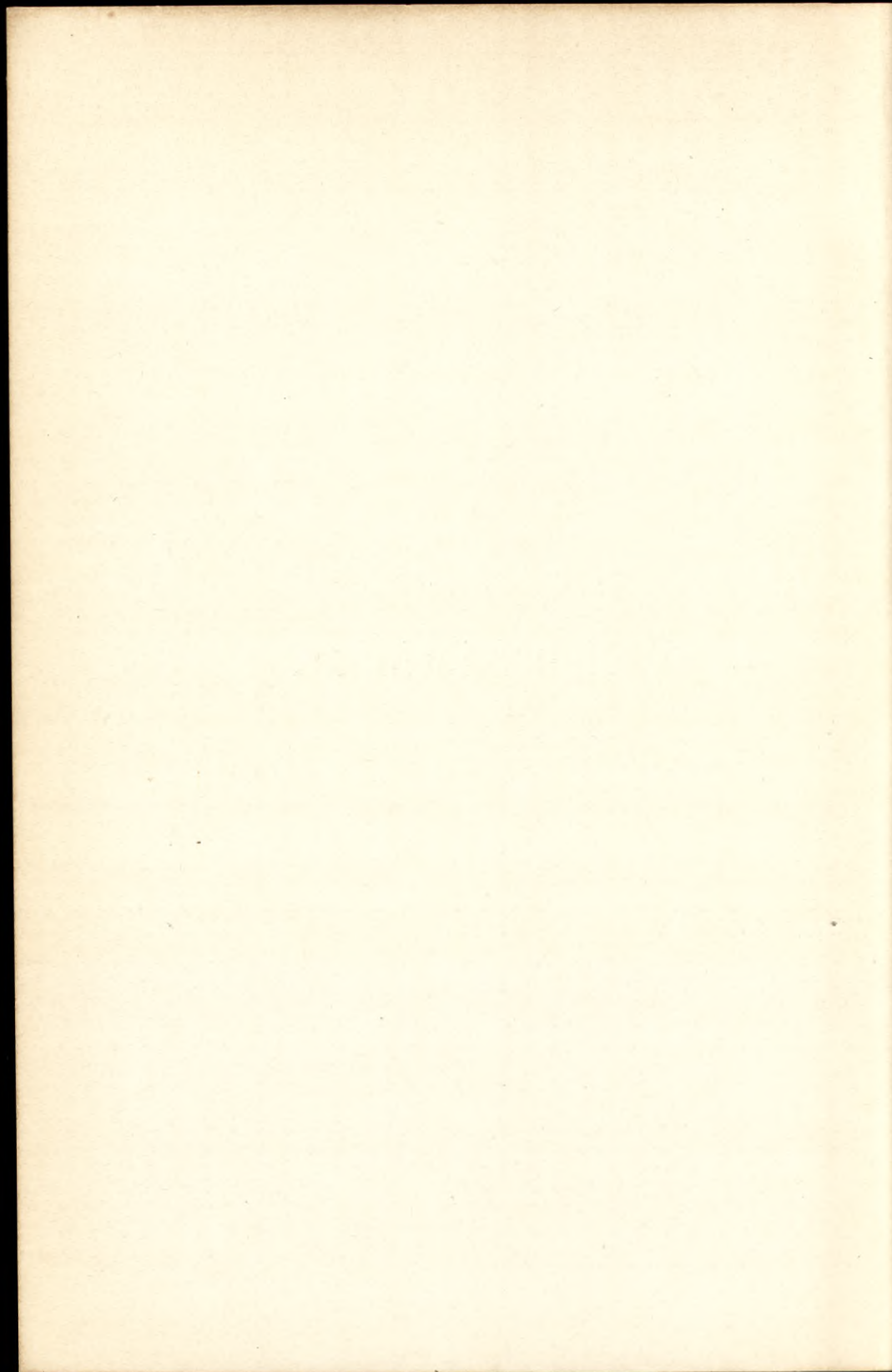
Theo Lundberg

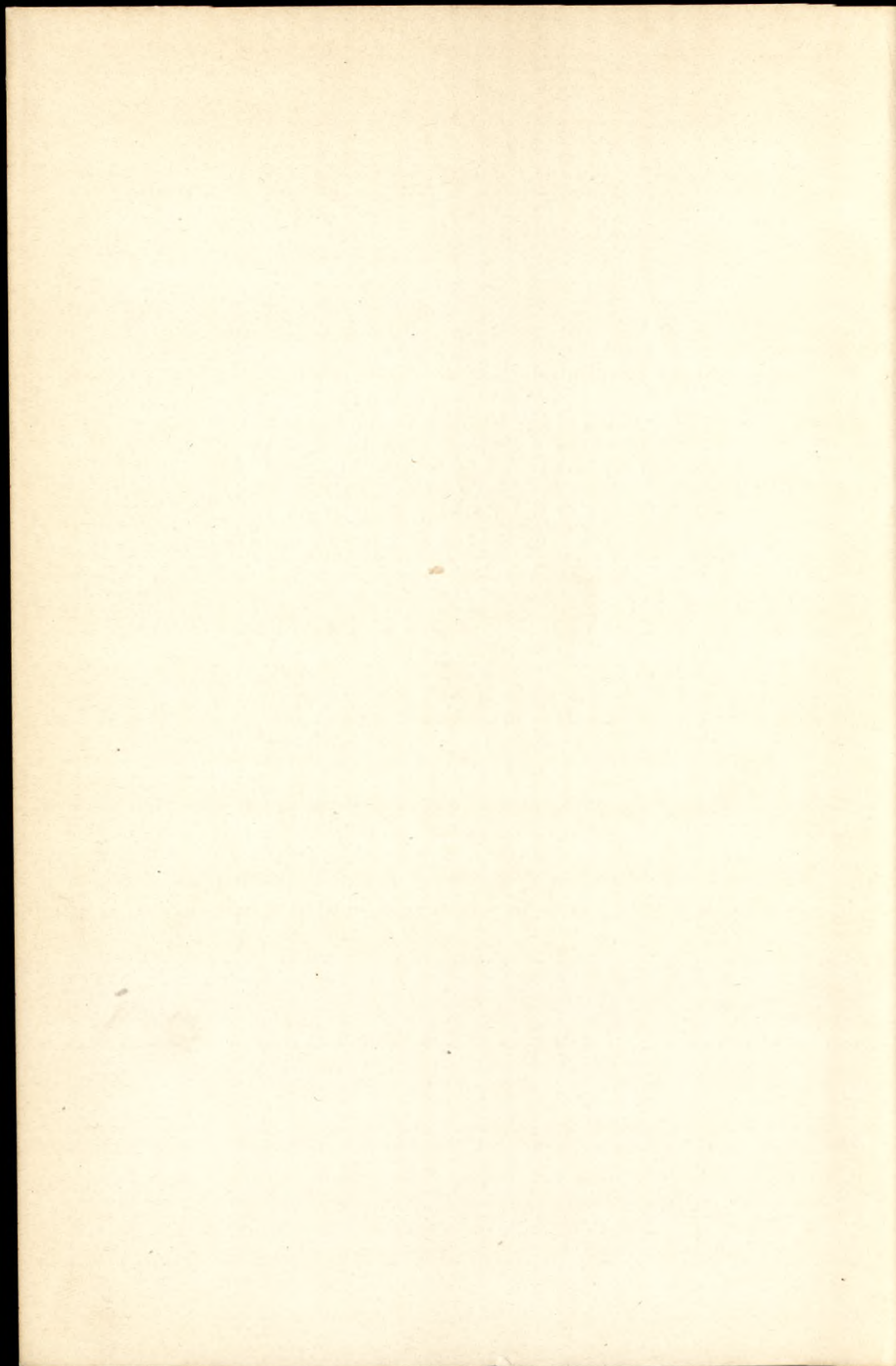
Stockholm
Wahlström & Widstrand

STOCKHOLM,
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
1900.

Óssianshägringar.

Anm. Motiven till efterföljande dikter äro hämtade ur de s. k. *Ossians sånger*, en samling keltiska bardsånger, som, sedan de i mitten af 1700-talet förts till den bildade världens kännedom genom en af J. Macpherson verkställd engelsk prosa-bearbetning, mycket påverkat den poetiska litteraturen i flera länder. — *Uhorno*, där dalen *Lurhan* var belägen och som genomströmmades af floden *Curhor*, anses af den svenske Ossianstolkaren N. Arwidsson vara en ö eller ett berg i eller nära Sognefjord i Norge. Häfdaforskaren Axel Emanuel Holmberg hyser emellertid den uppfattningen, — för hvilken han i sitt arbete »Nordbon under hednatiden» söker gifva skäl — att *Uhorno*, eller såsom det skrives på gæliska *Uthorno*, skulle vara detsamma som *Tjörn* och att *Lochlin*, platsen för de i *Ossians* sånger besjungna striderna i Skandinavien, följaktligen skulle vara någon trakt i Bohuslän. — *Culjorms* vistelseort efter landsflykten, *Crualin*, dit *Strinandyne* — förf. har tagit sig friheten att i dikten med samma namn elidera uttalet af slutvokalen e — följde honom, tillhörde *Morven*, sagohjälten *Finjals* land i Skotland. — *Trenmor* var *Finjals* stamfader, och *Svaran* och hans fader *Starvo* voro skandinaviske hjältar. — *Kywala* var bestämd att blifva *Finjals* brud men dog plötsligt, sedan hon, kort efter det hon mottagit det falska meddelandet om sin älskades — i en strid timade — död, sett denne frisk och segerglad komma sig till mötes. — *Erin* är det keltiska namnet på Irland.

Strinandyne.

✻

»Det milda ljus var honom när,
Uhornos, det klippigas, dotter:
Strinandyne med kinden len.»
Cà-Lodin.

Männ' du är mörk, männ' ljus, du sköna Strinandyne,
du sagosiarns syn vid nordanhafvets bryn?
I Ullins sång, som vandrar bland Uhornos fjäll,
ha dina ögon glans af strålig stjärnekväll.
När dina lockars svall är mörkt som åskans sky,
är ängsdunshvitt ditt bröst och regnbågsskär din hy.

Så sagan täljer, — jag vill gömma den i sång,
fast matt min lyra är mot Ossianharpans gång, —
att Rurmars, furstens, dotter, mest i drömmar satt
i Lurhans dal och lyssnade i mänklar natt
till Curhors, älfvens, sorl, men stundom genom snår,
där vrede vildsvinsjakten, full af faror, går
vid veidihundars skall, red fram, vid spjutet van,
och stundom, när på hafvet kastadt fartygs ban
blef bruten genom stormens gång mot klippig kust,
var ledarinnan djärf i vågsam räddningsdust.
Men Rurmars dotter dock blef skygg och jungfruvek,
och trotsigt mannamod den starka plötsligt svek,
när giljare det kom till Lurhans öde berg
att henne vinna: kindens flammor bytte färg,
blygt sänkte hon, den sköna Strinandyne, sin blick,
och höghvälfd ungmöbarm i svall som böljan gick.

Ej annat svar hon gaf, och mången höfding hög,
mång' hjälte, hvilken drakskepp mot Uhorno flög
i hopp att föra mön från Lurhans öde fjäll och köld,
drog åter hem med hugen mörk som pansrad sköld.

Då kommo bröder två, som vildt Uhorno födt,
från fjärran dalar seglande, när purpurrödt,
när tungt mot nattens mörka port gick solens klot:
den ene Culjorm, aldrig än af stormars hot
och ej, fast ung, af striders larm till fruktan bragt,
en yngling tjusande med mörka blickars makt,
den andre Coreul-Suran, ljusa ögons sven,
af svärdslek mindre än af bardalek en vän.

Än solen rodnad gaf åt klippigt Lurhans topp,
när bröderna för bergets sluttning stego opp,
två härdabrede män med pansarmörka bröst,
hvars blod i svallning bragts af samma kärleks röst.
Ur klippors skugga mötte mön. Vid Curhors strand,
där forsen sprang, hon höll till hälsning höjd sin hand.
Blygt sänkte hon, den sköna Strinandyne, sin blick,
och höghvälfd ungmöbarm i svall som böljan gick.

Som solens strålar leka på den hvita snön,
så logo Corcul-Surans ögon varmt mot mån,
men hennes hjärta mörke Culjorms blick betvang,
och medan rosens blom på mjälla kinder sprang,
sitt anlet höjde hon emot de bröder två —
mot Culjorm log hon, Strinandyne med ögon blå.

Då brände hemskt i broderns själ den flammas brand,
hvarmed han lekt, då knöts om svärdet väldig hand,
då mörknade den annars ljusa hjälteblick,
med ens var ändradt vänsäll Corcul-Surans skick.
Mot broderns hjärta, där den unga kärleks vår
sköt första brodden fagert upp, i hat han går,
och medan kumlen lyss till Curhors forsars brus,
lyss Strinandyne, i bidan rädd, till svärdens sus.
De blixtra, ljunga, eld mot eld, med väldig kraft.
På Lurhans klipphäll väller ädel hjältesaft,
och Corcul-Suran, förrän blek vardt aftonskyn,
föll i sitt blod för svarta lockars Strinandyne.

Som natt i storm med rifna moln på flykt och färd
var mörke Culjorm, och med kraft sitt hjältesvärd,
som druckit broderblod, han gaf åt Curhors älf.
Och sedan natten lång till doms han fört sig själf,
han stelnad vapenbroder till sitt härskepp bar. —
För hjältars Strinandyne ej broderdråparn var.

Är kärlek stark? Som Culjorm drefs från hem och härd,
från faderns hem, af sorg och kärlek smärtsamt tärd,
och biltog genom vindars växling ifrån land
till land blef kastad, gick på klippigt Lurlhans strand
i ve och ängslan Rurmars dotter, Strinandyne,
med blicken fjärran öfver väg mot väntad syn.

Och dagen långsamt gick, ty tung är sorgens tid.
Ej hemmets sysslor gáfvo sjuka sinnet frid.
Själff väfven stod, och endast konstskön silkesöm
gaf händigt vittnesbörd om ungmöjhjärtats dröm —
i virkning och i broderi på sinnrikt sätt:
i kärleks tjänst sig gifva hand och öga lätt.

Ej tog hon del i bak och brygd af mjöd och pors;
till fiske bjöd ej laxens lek i fall och fors,
ej lockade till jakt den trogne veidius skall.
I tystnad och i dröm hon från den öde hall
blott hafvets sång förnam, som våg i vandring för,
ett harposträngspel, som alla känslor rör.

Och hafvet sjöng sin sång, sig lik mång' tusen år,
om hat och kärlek, fröjd och sorg och lif, som går
som hafvet själf på växling rikt, med dagrars lek,
en sång än tordönsstark, än hviskande och vek.
Dess trolska språk till slut af lyssnerskan blef tydt,
och aldrig kärleks maningsbud mer snabbt blef lydt:
sitt eget skepp, af fadern skänkt, till Albas strand
hon styr, till Morvens dunkla, kummelhöljda land.

Är kärlek stark, när allt han våga, offra vet,
när frid han skänker dyster hjärtehemlighet,
när älskad panna, streckad tätt af sorg och harm,
han jämnar och åt svärmod bjuder hand och barm?

Ej vinden på Crualins hed, där Culjorm vann
till slut ett hem och Rurmars dotter honom fann,
af suckar fylldes, — lätt blef broderdråparns bröst —
ej hafvet endast sjöng om menskohjärtats höst,
ej ljuven fattig var — all ödslighet försvann.
Är kärlek stark, hvar finns en sådan underman?

Som öde mon får glimt och glans af österskyn,
hon kämpens solsken blef, den ljusa Strinandyne.

Trenmor och Inivaca.

29

I.

Ung Trenmor var son af fjällen de höga,
som vidga tanke och land
och stolta i solbeglänst eter sig löga, —
af vågiga bergen,
af klippan, som trotsar bränningens brand.

Och Trenmor var son af skogen den djupa,
som skänker syner och sång,
där hjorten sig gömmer i klyft och vid stupa,
där älfvarne skumma
och ensliga bäcken vandrar sin gång.

Och Trenmor var son af heden den vida,
den mörka, tungsinta mon,
där vindarne hvina och skuggorna glida
i svårmod och trånad
som åldriga harpans tynande ton.

Och Trenmor var son af hafvet det vilda,
den salta, mäktiga våg,
den vandrande bölja, den sorlande, milda,
som tröttad vid stranden
i aftonens purpur suckande låg.

Och Trenmor var son af Albions stränder.
I dunkel vikingatid
på ledungafärder han härjade länder
och äntrade härskepp,
men skänkte åt värnlös byrding sin frid,

då krämaren flinkt för höfdingen lade
sin skatt af frestande last.
I spjutstrid och svärdslek ej like han hade
bland härmän på hafven,
men något alljämt den starke dock brast.

II.

Och vågen tornar sig till berg, till jökelhvita kammar,
den friska vindens fält, sig likt till horisontens rand,
med höjder, öfver hvilka solens guldklot blixtrar.
flammar,
med dälders djup i grönt som gräsbevuxen, vårljus
strand.
Och det är nordsjöbris och det är milda majdagstimmar.
På solig ban i österled ung Trenmors härskepp simmar.

Är böljan härlig, — som i dans hon går, behagfullt valsar
i tusen glada systrars led vid vindarnes musik —
är draken äfven skön med högrest stam och smäckra
halsar
och uppå guld och ålderdomliga sirater rik
och rik på sköldar, glimmande vid midskepps roddar-
platser,
där männen sitta, härdade i strider och seglatser.

Till väderbitne män den unge kölherrns blickar glida
så blida som den mans, hvars hjärtas längtan är på
färd
med känslor rena och med tankar mäktiga och vida, —
som famnar som sin egendom den hela sköna värld.
Ej strandhugg är hans mål, ej att i huggstrid svärdet
svinga,
blott att med hjärtats makt ett hjärta kufva och be-
tvinga.

Till åldrigt Lochlin, kämpars land, står ungdomsglada
hågen,
till fjärdarnas och bergens vilda, skogomgjutna trakt,
och draken, lifvad utaf vestanbrisen, följer vågen,
tills mörkt Uhorno skönjs, där Gormalls klippa håller
vakt.
Och kungens borg står öppen fort för gäst från Albas
stränder,
som frejdad höfdings hälsning får af nordanländske
fränder.

III.

Där sångerna klinga och musslorna tömmas,
i kungssaln bland skäggige männers rad,
ej hårda fejdernas bragder glömmas,
men kärlekens visa tonar glad.
Hon dallrar på harpornas vekaste sträng
hon bäddar på hjärtegrund blomstersäng,
hon lindar världen i rosor.

Har Trenmor, den främste af härmän, som gästat
hos frejdade fränder i Lochlins land,
vid sång och drufva sitt hjärta fästet,
som glödande tända ögats brand?
Hvi leds han vid strider, vid tvekamp och jakt?
Väl har han sig gifvit åt kärleks makt,
som lindar mannen i rosor.

Tre dagar i Lochlin, hos kungen, han dröjer.
Där mognar en drufva af ädelt blod.
Och vinden brusar och seglen töjer.
Hvi hissar ej draken ankarlod?
Ung Trenmor ej lockar den blånande våg:
han konungens syster i ögat såg,
såg Lochlins mognande drufva.

Och sångerna klinga och musslorna tömmas
i kungssaln bland skäggige mäppers rad,
och hårda fejdernas bragder glömmas,
men kärlekens visa tonar glad.
Hon dallrar på harpornas vekaste sträng,
hon bäddar på hjärtegrund blomstersäng.
Ung Trenmor vandrar bland rosor.

IV.

Vida i Lochlins skogar
skallade Trenmors rykte,
furstens från hjältars Morven.
Flickan med gyllne håret,
ögon som insjöns blåa
vatten, då himlens klarhet
djupast det återspeglar,
konungens syster, smärta
mön Inivaca, drömde
kärlekens första drömmar,
dvaldes å öde bergen
ensam i vemodstankar.

Men när vildsvinsjakten gick i dalen,
och de friska jägarlåtar klungo
mellan bergen, lyste hennes ögon,
och med tjusning såg hon hjälten, Trenmor, —
som på breda axlar bar en mantel,
väfd af ylle uti bjärta färger,

medan kring den smärta ynglingmidjan
gördlats pråktigt, guldbeslaget bälte —
spränga fram på rask och löddrig fåle
och med väldig styrka spjutet slunga
mot den vrede galten, männens bane,
och den fruktansvärde nedergöra.

Och när Trenmors härskepp redo syntes
att från gästfritt Lochlin vända kölen,
och den unge fursten i sin blyghet
tycktes lyssna mer till vågens trolska
än till hjärtats öppna, rena maning,
lekte manlig id i jungfruhågen;
och när slutligt fursten jägardräkten
bytte ut mot sköld och härdadt pansar,
spjutet mot det korta, skarpa svärdet,
trädde Inivaca inför Trenmor,
trädde okänd i hans väg en morgon:
skägglös yngling, höljd i stål men väpnad
som för jakten blott med pil och båge:

“Ärnar du från striders Lochlin fara
utan att med mig ha pröfvat vapnen,
räknar jag dig, Trenmor, icke värdig
att af harpans ton och barden prisas.”

Hjältens öga log mot veke krigarn:
“Knappast vore jag väl värd att prisas
utaf bardens och af harpans toner,
om med dig, en yngling, som ej sången
ännu nämnt, i tvekamp jag mig gäfvé.
Mera kraft i armen fordras, yngling,
för att svärdet svinga, spjutet slunga.
Allt för vek mig syns din hand, i hvithet
lik en flickas, för att vapen föra.
Sök din ära du i jakt och lekar,
tills för fejd och envig kraft du vunnit!”

“Ej jag vänder åter“, så föll svaret,
“förrn jag dina vapen, Trenmor, eger
såsom ärligt vunnet segerbytte.
Sedan är mitt rykte gifvet, sången
skall mig prisa, väna ungmörs kärlek
är mig lätt att vinna, och vid festen
skall i sal'n mig hedersrummet gifvas.“

“Troget är mig svärdet, djärfve yngling“, —
Trenmor svaret gaf med värdigt allvar —
“vill dess egg du pröfva, kunde hända,
att din moder finge blek dig skåda,
innan solens öga stilla slocknar
och dess blick, som stannat öfver hafvet,
hvilas på de ställen, där du drömde
barndomsdrömmar, hvilas på de segel,
som mig föra öfver vågor kära,
där mot mörka Morven gladt de skynda.“

“Ej jag svärdet svinga kan, ej spjutet“,
ljöd den unga stämman, “dock jag hjältar
lätt besegrat med de snabba pilar,
som jag snörrätt skickar från min båge.
Mången yngling djupt i hjärtat träffats,
då han djärfts att trotsa mina vapen.
Nu din tur har kommit, stolte Trenmor!
Om ditt hjälterykte mer än lifvet
är dig kärt, lägg skyndsamt af ditt pansar,
såsom jag det gör, och bågens sena
spänn, att än den sjunger, när du segnar
ned på håll'n för näbbet af den fågel,
hvilken, lockad ur sitt näste, kogret,
snabbt som blixten när det sökta målet!“

Var det allvar i den veka rösten?
Undran Trenmor grep, men dock han klädde
utan tvekan brynjan af, den mörka,
gaf åt breda hjältebröstat frihet
att sig höja djärft mot väntad fara.

Större fara honom aldrig hotat.
När mot ynglingen sin blick han vände,
denne borta var, men såsom plötsligt
runnen upp bland skogens friska blomster,
såsom varsamt kastad upp på stranden,
skänkt af hafvets skumbemängda svallvåg
stod inför hans ögon fagra jungfrun,
som han sett i Lochlins kungasalar,
som hans hjärta varmt, hans öga fröjdat.
Kinden glödde purpurskönt som ljusa
sommarskyn, af morgonsolen färgad,
och den mogna barmen gick i vågor,
som vid berghällns fot det hvita hafsskum
ännu skälfter efter stormens dyning.

Tyst var Trenmor, tyst han stod, förstummad.
Vapnen föllo ur hans hand, men jungfrun,
stolt ej mer fast segrarinna, höjde
bön mot mannen, bön och tårars ögon:

“Svag jag är, men dina starka armar
vare värnet mitt, min sköld, mitt pansar!
Se, uti ditt hjärta vill min unga
långtans fågel bädda glad sitt rede!
För mig öfver vågor genom faror
under strider bort till öde vidder,
dyster mo och nakna berg och stränder,
dalar, dit ej solen funnit vägen,
till den höga nordens kalla trakter,
bort från hvilka järnmörk bölja bærer
isberg ned till seglarns väg och möte, —
och jag är dig när, dig följer trogen,
som i Gormalls bokelund den gamla
rådjurshonan följs af späda kidet.
Var mitt värn, ty sedan länge söker
vilde Corle, mörk som åskskyn, vinna
mig till maka! Förr dock finge forsen,
som i dällden mullrar, våldsamt famna
mig än han, den blodbestänkte härjarn.“

Svar ej Trenmor gaf, men som den morgon-
glada insjön slår sin famn om holmen,
klädd i vårens alla väna blomster,

som i kvällen skogens djupa mörker
huldrikt famnar oskuldsfulla lifvet,
som på gren och tufva värnlöst slumrar,
Trenmor slöt till hjärtat Inivaca.
Och i rymden ljödo glada sånger,
lätta vågor lupo mellan skären,
solen log, en ljusning tände skogen,
fallets röster i en högstämd samklang
tonade mot hafvet — kärlek, kärlek
brann i tvenne unga menskohjärtan,
och naturens pulsar lustigt slogo.

Vida i Lochlins skogar
ljödo den segersälla
kärlekens glada toner.
Skallande lur ej kunde
locka till tvekamp Corle,
locka till strid om jungfrun.
Hän öfver blåa vågor,
hän emot mörka Morven,
ljusnande hem för nordisk
kärlek och hem för sången,
fördes hon, Inivaca.

Svaran.

✻

»Ej dödar i mörkret jag.
På kull'n skall jag träda i ljus

Ej ställer en hjälte försåt.»

Ca-Lödin.

Hvem är du, Svaran, som vid dödars hot
i vapenleken trotsig står?
Ditt mörka öga ljungar, kring din fot
det forsar blod. Som stormen går
i skog och fäller som en lek
den sega tall, den hårda ek,
allt motstånd skonslöst ner du slår.

Du var det starka lif, naturen gaf
i yfverboren alstringsmakt.
Det stormande du fick af vredgadt haf,
som djupens värld sig underlagt,
och flamman under ögats bryn
dig lånte blixten uti skyn,
och svärdets ord dig åskan sagt.

Hvar fick du kraften från? Af forsens språng
från bergets stup mot klippans bröst.
Och dristigt mod? Från sägen, syn och sång
vid hemmets härd i kulan höst,
från tonerna af harposlag
i gammalnordiskt kämpelag
och bardens minnesgoda röst.

Men modets tvilling, denna högsinnet,
som hederns klara äne har, —
med klingan af en hugstor öppenhet
hon svekets nätverk sönderskar?
Ett lån hon var från himmel vid,
ett härligt arf från fordom tid,
som nordisk kämpes ära var.

* * *

Än våg, som söker bohuslänska skär,
om Lochlin och Uhorno minne bär
och sjunger under blix och mörknad sky
om gäliskt härscri, larm och sköldegny.

Hur Starno, grym och svekfull berserksman,
som ännu ej sig öfvervunnen fann,
blef slagen utaf Finjal, Morvens kung,
till Lochlin kommen, segersäll fast ung.

Och huru Starnos sons, hur Svarans svärd,
som Lochlins styrka var i vapenfärd,
ej motstånd höll mot Finjals: uddhvass dolk,
som smidts af brons hos åldrigt kelterfolk.

Och vägen sjunger om och om den sång,
den dystra, Ossians sångmö kvad en gång,
att Starno tog sin egen dotters lif,
ung Finjals kärlek och hans drömda vif;

att grånad kämpe, tård af hatets brand,
till lönmord sökte leja sonens hand,
till mord på Finjal, som i nattlig stund
sig lägrat trött på ödslig kuller rund.

Den sången ljuder mest som stormens tjut
i natt, då onda makter jagat ut
ur sina skumma nästen, här på här,
med vilda rop, med stormande begär.

Men äfven som en vårfrisk fjällvinds röst —
när svaret ljuder klart ur hjältens bröst,
det svar, som högsinhetens stämpel bär:
för lömskt försåt ej hjältens värja är.

De orden, Svaran, ge ditt hjältenamn,
som barden, tjusad, bar i ryktets famn,
en glans, som strålar, fastän tid är sen:
i dunkel dag ett ljusets morgonsken.

Kywala.

✻

»På månens strålar, mot höjden,
sväfvar älskliga ungmöns själ.»
Kywala.

Månestrålar, hvilka glida
vesterled mot skotska skären ner,
då i skördetiden eternas vida
rymd en bild af himlens klarhet ger,
äro harposträngar, som i natten svala
sakta sjunga sången om Kywala.

Bergen glimma morgonröda,
då till striden hennes hjälte går,
ögon stråla, kinder brinna, glöda,
men när månens skära nytänd står,
budet: Finjal fallit! blicken mörk har slagit,
friska ungmökenden snöhvít tvagit.

Finjal fallit har i striden.
Lifvets löje nu är dödt, är släckt.
För Kywala stannat snabba tiden,
tungt är bida nästa morgonväkt.
Härlig jord, där grönskan ler och rosen glöder,
blir en öken, då ett hjärta blöder.

Då — som plötsligt solens strålar
genomskimra sky och regnkristall,
som dess spektrums färgspel purpurmålar
forsens tunga, vemodsmörka fall,
glada budskap: Finjal lefver! ungmön hinna.
Ve och fröjd i samma bägar rinna.

Ack, i samma hjärtebågar
faller tvenne känslotrömmars röst,
störta vågor, som på skilda vägar
annars brusa genom härdadt bröst.
Snabb är lyckans skiftning, tanken yrselsvånger,
jordelivets dammar våldsamt spränger.

Känslor, hvori djupast sänktes
själen, kärleks smärta, kärleks hopp,
döden, lifvet, allt Kywala skänktes
i ett famntag, i en timmas lopp.
Hvilken fattar af en högre vishets flöden
gången — växlingen af menskoöden?

Än när månestrålar glida
vesterled mot Skotlands klippor ner
och i skördetiden eternas vida
rymd en bild af himlens klarhet ger,
såsom harposträngar de i natten svala
sakta sjunga sången om Kywala.

Kung Finjal.

✻

Kung Finjal talar försoningens ord,
när striden är lyktad och kvällen är när.
Han sitter bland kämpar på Erins jord,
hans själ bland fädernas andar är.
Han talar om strider i framfarna dar,
som gömts i bardernas bröst,
hans tal de gamles visdom har
och tonar som hafvets djupaste röst.
Och barderna sjunga om sagans namn,
som träda ur djupgråa tiders famn
och stråla som stjärnljus i dunkel höst.

Kung Finjal talar visdomens ord,
från uräldsta, frejdade fäder spord,
kung Finjal af Morven,
kung Finjal af heden,
af bergen och hafven,
af striden och blodiga jakten,
kung Finjal af skeppens,
af hornens och harpornas sal.

Kung Finjal älskar den blodiga strid,
ty äran man vinner med susande svärd,
men godt är att dröja bland vänner i frid
vid tankar, som föra till minnenas värld.
Och godt är att lyssna till bardernas sång
om kärlek, som spirar i människobröst.
Då lägger sig svallande blodets gång,
då höres i hjärtat fridens röst.
Kung Finjal förnimmer ett aflägsset namn,
som stiger mot kumlen ur vågornas famn,
som kommer med vinden i stormande höst,
som susar i skog, öfver suckande hed.
Kung Finjal lutar sitt hufvud ned.

Kung Finjal är tankfull,
kung Finjal af Morven,
af bergen och hafven,
af striden och blodiga jakten,
kung Finjal af skeppens,
af hornens och harpornas sal.

Kung Finjal förnimmer ett aflägset namn.
På sydliga hafven han hörde det visst
af kämpe, som sjönk i dödens fann.
Kung Finjal det minnes: Jesus Krist.
Kung Finjal han älskar den blodiga strid,
ty äran man vinner med susande svärd;
men gärna han skänker den slagne frid
och skyddar den svage, som skydd är värd.
Åt Lochlins gudar han skänkt sitt förakt,
och spökbilden Lodia han nederlagt.
Han tror på sin kraft och sitt segrande svärd.

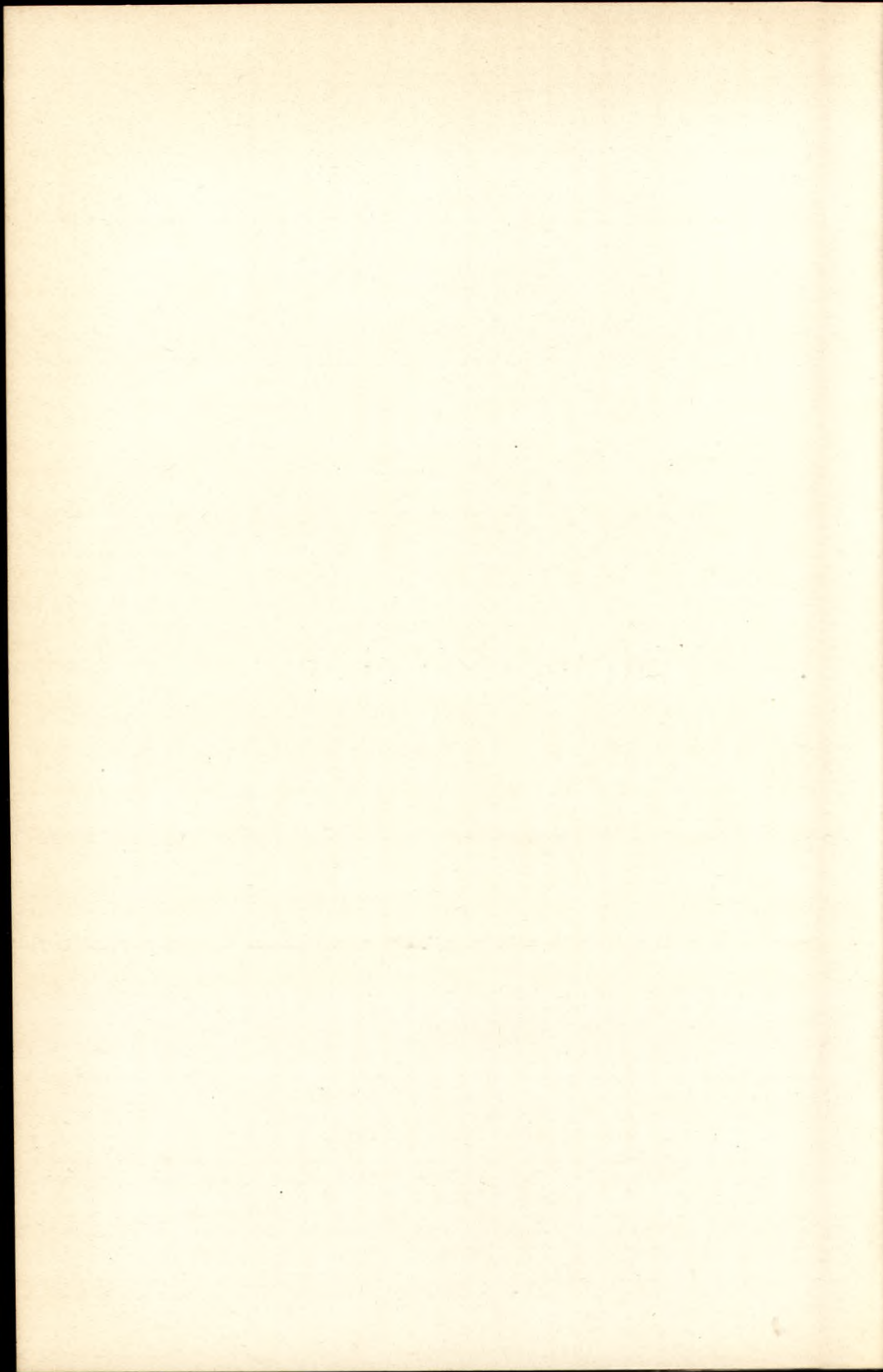
Kung Finjal är ädel och högsint förvisst,
och namnet från hafvet, Jesus Krist,
han gömmer i hjärtat,
kung Finjal af Morven,
af bergen och hafven,
af striden och blodiga jakten,
kung Finjal af skeppens,
af hornens och harpornas sal.

Kung Finjal talar försoningens ord,
när striden är lyktad och kvällen är när,
Han sitter bland kämpar på Erins jord,
ej någon vet, hvad hans hjärta bär.
Han siar om kommande, fridsälla dar,
om kärlek i alla bröst,
hans tal en underbar visdom har
och tonar som glada vårfåglars röst.
Och barderna dröja att harporna slå,
som flyende kvällsolen skiner uppå —
det lyser som stjärnljus i härmännens bröst.
Kung Finjal talar en visdoms ord,
som aldrig förr i Erin var spord.

Han bär den i hjärtat,
kung Finjal af Morven,
af heden och hafven,
af striden och blodiga jakten,
kung Finjal af skeppens,
af hornens och harpornas sal.

Strand och skog.

Hafvet.

✻

Och hafvet det sjunger med mångstämmig röst,
och mycket det gömmer i minne.
Det sjunger, som komme ur menskligt bröst
dess sång om hvad dväljes därinne.
Det sjunger om kärlek, det sjunger om brott,
i dagen man ej kunnat draga:
än jublar det högt, än klagar det blott,
jag kan höra det jubla och klaga.

Och hafvet är tungsint: som suckande barm
det häfves, sig vrider och vänder.
Af längtan det brinner, en längtan varm,
som sökte det fjärrfunna stränder,
som ville det famna med stormande makt
det skönsta på jord står att finna.
Sitt vemod i tonerna ned det lagt,
jag förnimmer dem sucka och brinna.

Och hafvet det hvilar i tystnadens frid,
som hade dess oro förrunnit,
som hade det kämpat med seger sin strid,
som hade sin lycka det funnit.
Då speglar dess öga i svalkande natt
de tågande stjärnornas skara,
i vidsträckta djupen en himmelens skatt.
Hvilken frid i det djupa, det klara!

Karsefors.

✻

Härliga majestät i denna sång,
den mörka, den dofva, den djupa,
som mellan klipporna har sin gång
där de torna sig upp och stupa!
Hör, det är forsens brusande dån!
Hör de samlade rösterna alla!
Är du än fjärran därifrån,
hör du de väldiga dundra, skalla.

Hvarifrån kommer böljan? Säg det, säg.
I flöden från bergbäckar klara
hon vandrat, glidande tyst, sin väg
och sig enat med syskons skara.
Snart ligger flodens ringlande led
mellan leende ängar och kullar.
Hindrande vall och mur bröts ned,
sprängdes, där floden sig våldsamt rullar.

Strömmen han vandrar tankfull, allvarsam,
en jätte med mörker i öga,
med samlad kraft ifrån klippans kam
han sig störtar för hällen höga.
Se, hur det går med yrande fart,
hur han småler vid vågade sprången!
Ljusna ej dragen underbart?
Blir ej mot hafvet mer glädlig sången?

Strömmen han liknar mannen, modig, stark,
som kämpar i lefnadens strider
med samlad kraft på den andens mark,
han skall bryta i dag, som skrider.
Nu just det sista hindret han tog.
Hvilken tjusning att strida och vinna!
Underligt ej, han stilla log:
målet, det eviga, skall han hinna.

* * *

Här är så vänt och soligt
vid dessa sommarstränder,
där böljan själf har roligt,
som ifrån fallet länder.
Se, hur hon glittrar, spritter!
Från dessa vackra ställen
mig draga jag ej gitter
men stannar kvar till kvällen.

Och är du vid min sida,
min sångmö, när jag vankar
vid ström, som slutat strida,
vi blanda våra tankar:
vid kvällens purpurlåga,
vi söka att besvara,
hvad båda vi oss fråga,
hur fridsamt här kan vara.

Ack, efter många strider —
det blir till slut vår mening —
det yra vatten glider
i lugn till sin förening
med hafvet vida, klara, —
det djupa haf, som sändt det
till striders stora skara —
med ursprungselementet.

Vestramark.

68

Andfädd kommen uppför Högelid
såg jag furuskogen milavid,
gamla Vestramark. På knottrig led
öfver plank och gårdsgårdsstenar,
furustubb och åkerrenar
lopp jag till min lekplats ned.

Icke lågmält nog sin fåra grof
liten bäck, där gäddan slog sin lof,
vårtid vandrande från Helgasjö.
Obekant med bäckens faror
gick hon lätt i mina snaror,
fästa vid mitt enespö.

Låg i granars skygd en källa klar.
Dit i sjungande galopp det bar.
Plask... en groda dök vid mina fjät.
Raklång låg jag öfver randen,
grodan sprattlade i handen,
källan för sin skyddsling grät.

“Kära groda, jag vill ej din död.
Blef du ej en mö så hvit och röd
som i sagan sägs du var en dag?”
Grodan simmar, källan blickar
vänligt, och i spegeln nickar
godlynt pys med mina drag.

Kransad utaf blåbärsris och en
låg en reslig, mossbelupen sten,
täckande en grotta mörk och trång.
Coopers sagor mig förryckte,
och jag platsen lämplig tyckte
till en underjordisk gång.

Gick som vilde se'n på krigartåg,
hågklädd, tills mig sol'n i ögat såg,
mildt och manande, och leken slöt.
Skymning sig i skogen lägrar,
och för mina ögon hägrar
hemmets kvällsward: mjölk och gröt.

*

I djupaste skogen
jag sprang så käckt,
en vilde med gettren,
de skuttande, släkt,
där furen sitt gallerverk sänkte.
Och framåt jag trängde.
med jubelrop
på knastrande myrstack,
i slingrotsgrop,
där lingonen rödast blänkte.

När ögat var mättadt
och munnen röd,
den frusande bäcken
mig dricka bjöd
den pärla, han hælde i mossen.
En klunk utur bågarn.
På hufvudstup
jag flämtande mätte
det mörka djup,
som speglade skyn och gossen.

Och sedan bland granar
och jämnväxt en,
så doftande, bärfull
och sammetslen,
gick leden i tjusande bukter.
Och vidgade lungor
och purprad kind
af granarnas dofter,
af vårfrisk vind
mig skänktes som ädla frukter.

Du barndomens glädje,
min hembygds skog,
som intet ur minnet,
ur hjärtat drog,
hvert än mina öden mig förde,
dig, käre, jag tackar
för lekar mång',
för furornas drömvärld
och syn och sång
och allt som mitt hjärta rörde!

Slätten.

57

Jag är ett skoglands son, men slätten sida
jag lärt att älska se'n min barndoms dar.
Där spejar blicken långt och vida
som fågeln dröjande på vingars par.

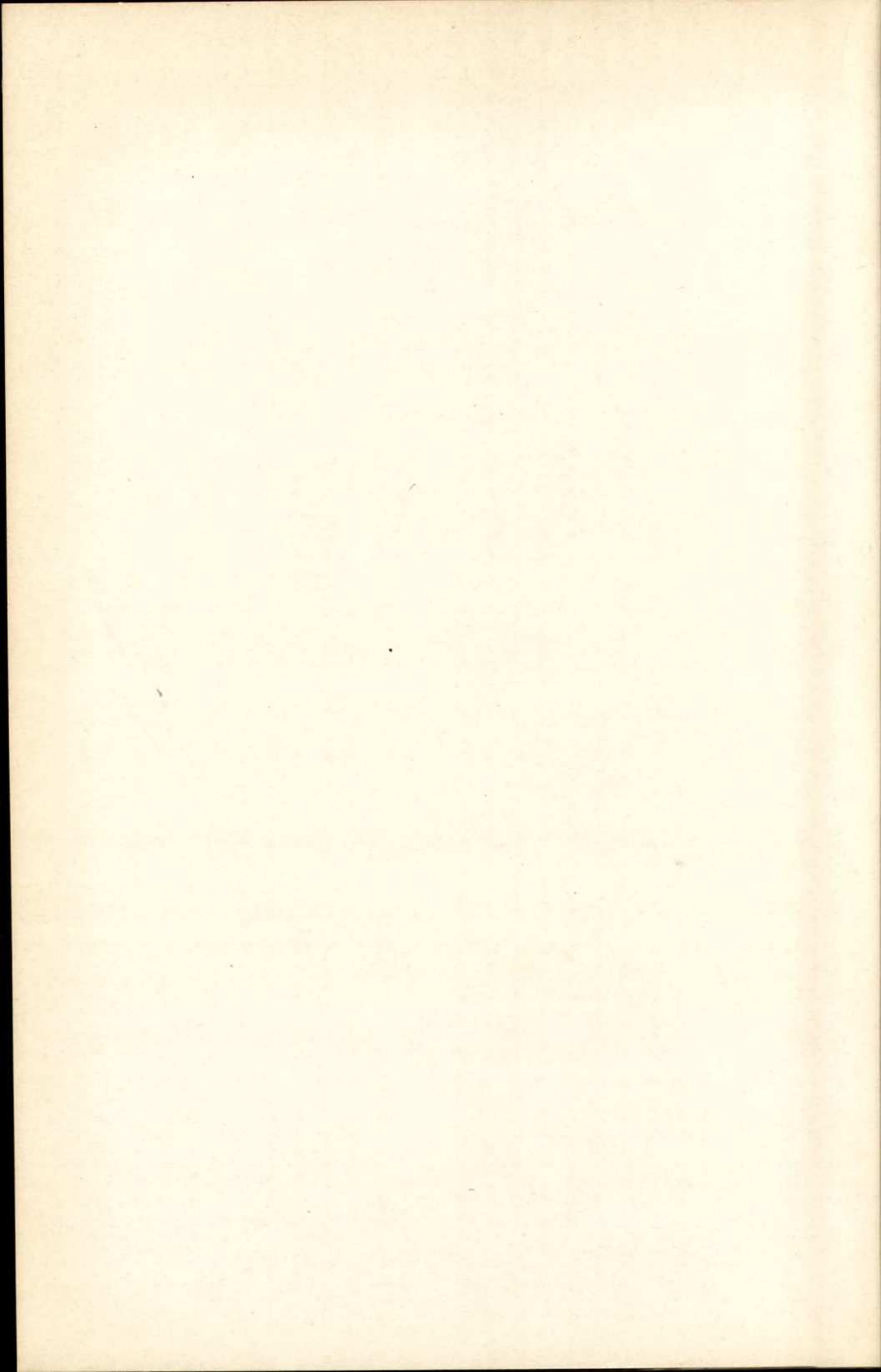
Jag är så stolt, där fri och glad jag vankar
i sol, som strömmar öfver breda fält,
och fria ila mina tankar
till underland med himlen sammansmått.

Här hvälfver fästet majestätisk bäge,
som kantas lätt af fjärran skogars bryn.
Ack, om jag livvets vidder såge
så soligt klara som min slättlandssyn!

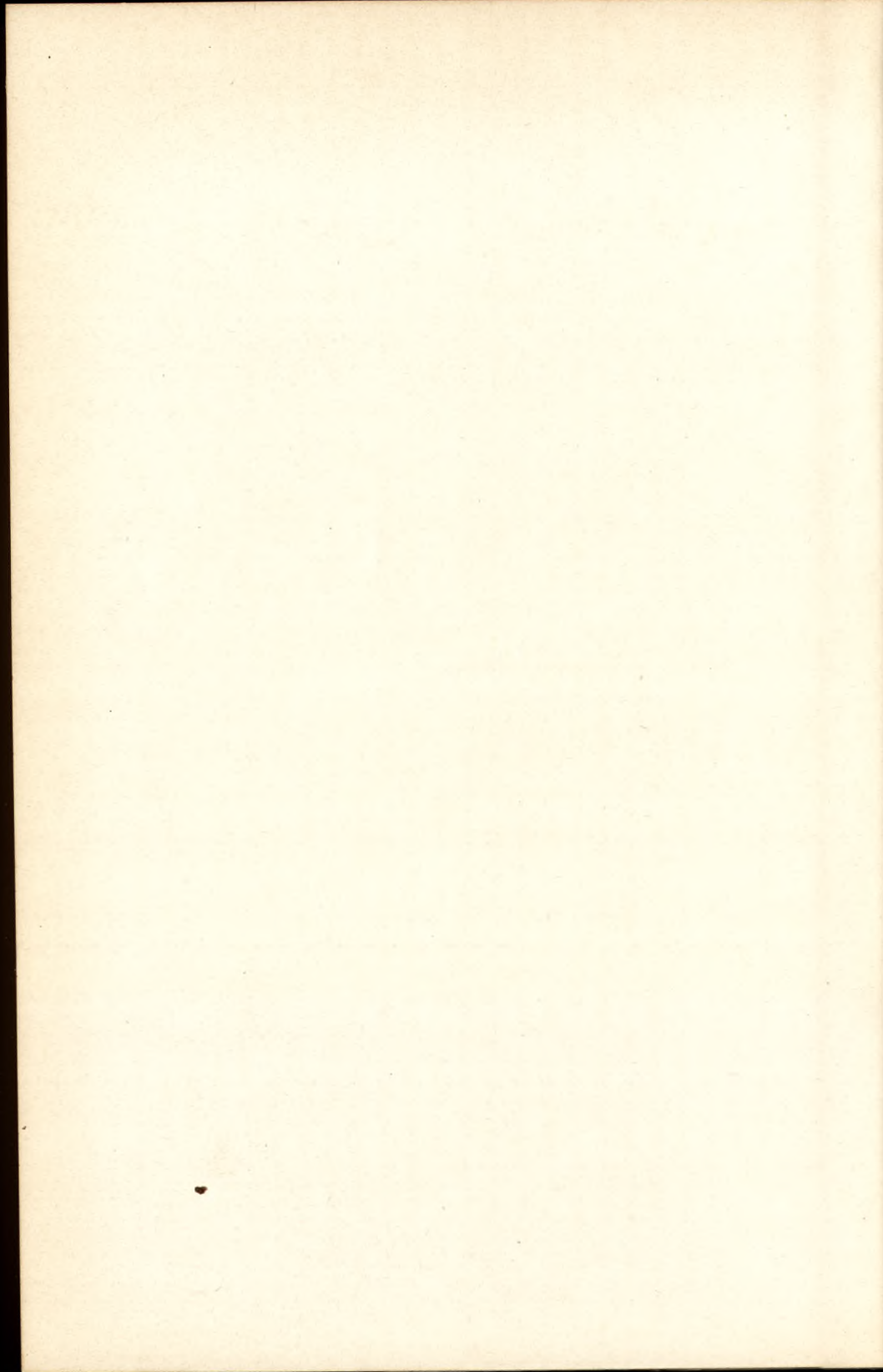
Här blixtrar ljuset genom höga zoner,
eteriskt, flytande från trakt till trakt,
ett haf af färg, reflexer, toner . . .
O kärleksrike, hvilken skaparmakt!

Oändlig kärleks värme flödar, strömmar,
o sol, utur ditt ögas djupa glöd
och gjuter färg i ängens drömmar,
de blomsterrika, kraft i brodden spröd

och gifver glädje åt mitt sångarsinne,
att det blir rent som morgonskyn och lätt
och fritt från hvarje plågsamt minne
och klart som vidsträckt, solbegjuten slätt.

Vår.

Lifvets melodi.

✻

Så underbar en sång ej finnes
som den naturen diktat har
och som så länge minne minnes
för alla slakten ljudit klar:
det är det unga lifvets melodi,
från alla tunga bojor fri.

* * *

Den spelar högt i våg, som brusar
och störtar sig i hafvets rund,
den spelar i den vind, som susar
bland späda blad i skog och lund.

När menskan hör den sången ljuda,
hon vet, naturen håller fest:
hvar vår den vill som brud sig skruda
och bjuder menniskan till gäst.

En gång, en gång är menskan bruden,
och anden, fri från jordisk dräkt,
sig kläda skall i bröllopsskruden
i nya livvets morgonväkt.

Det innebörden är i sången,
det unga livvets melodi,
en genklang stark, från himlen gången,
af jubel fylld och harmoni.

Vårens sång.

62

Vårens sång, som tjuisar hvarje bröst,
vill du höra den? Hör hafvets röst,
lyss till vågens starka frihetssång!

Hör i pingstens jubelfyllda tid
näktergalens spel i lummig lid
för den kära makan natten lång!

Eller öfver enslig furumo
torparflickans sång från enkelt bo!
Hör, hur göken uti björkelund,

medan liten jungfru, blyg och rädd,
sitter lyssnande vid källans brädd,
ropar ända in i kvällens stund!

Hör, när majstång blomstersmyckad står,
sången, som från unga hjärtan går!
Vek och trånande sopran från mör

sluter sig till kraftig bas från män.
Sången stiger än och sjunker än,
tills i arla morgonstund han dör.

Lyssna, dyrbar är dig hvar minut!
Snart är våren svunnen, sången slut,
skogen lifvas ej af gök och trast,

ton från ynglingbarm, som klang så varm,
mattas, kanske dör i livets larm,
se'n en sträng i glada harpan brast.

När näktergalen spelar.

37

När näktergalen spelar
och lärkan hon sjunger,
se då så är det vårens, är det försommarns tid.
Till dans på spegelsjöar
gå löfskogsljusa öar,
och solens stråle leker i bokhult och lid.

Då går den raske drängen
med kärestan till ängen
att glada dansen tråda i majkvällens stund,
och arm i arm de sjunga
med vårens röster unga —
vid sången vaknar fågeln upp ur aftonens blund:
"nu näktergalen spelar
och lärkan hon sjunger,
nu lilla göken galer i nylöfvad lund.
Göken ropar kuku.
Roligt nog, lilla du!"

Ja, arm i arm de sjunga
med vårens röster unga —
i ungersvennens hjärta sväller kärlekens knopp:
"nu näktergalen spelar
och lärkan hon sjunger,
nu lilla göken galer i björkarnes topp.
Göken ropar kuku
vesterfrån, lilla du!"

Ack, arm i arm de sjunga
med vårens röster unga —
på ungmöns mjälla kinder rinna rosorna opp:
"nu näktergalen spelar
och lärkan hon sjunger,
nu lilla göken galer i den högaste topp.
Göken ropar kuku.
Roligt nog, lilla du!"

Vårdröm.

✻

Ett töcken lurar öfver hafvet,
hvars öppna drag jag mer ej ser,
och strandens fält är tyst begrafvet,
är mylladt djupt i mörker ner.

Och där som bergets stupning slinter,
med mossa gul som vissnadt hö,
sig snor i buskars labyrinter
ett trolskt fantom, en dimmas tö.

Men här från bergets höga ämne
mitt öga ser en flick af blått,
som glimtar likt ett stålblankt spänne,
som gördlats om en dräkt i grått.

Det blå mig dårar, och jag drömmer
om vår med solstrålsflod på haf,
fast disigt vintertöcken gömmer
all neyden i sin tysta graf.

Majnatt.

xv

Som öga under ögonbryn
står månen under ljusa skyn
uti ett haf af blått.
Så tyst är natten, blott en fläkt
är hennes lugna andedräkt.
Nu sofver jorden godt.

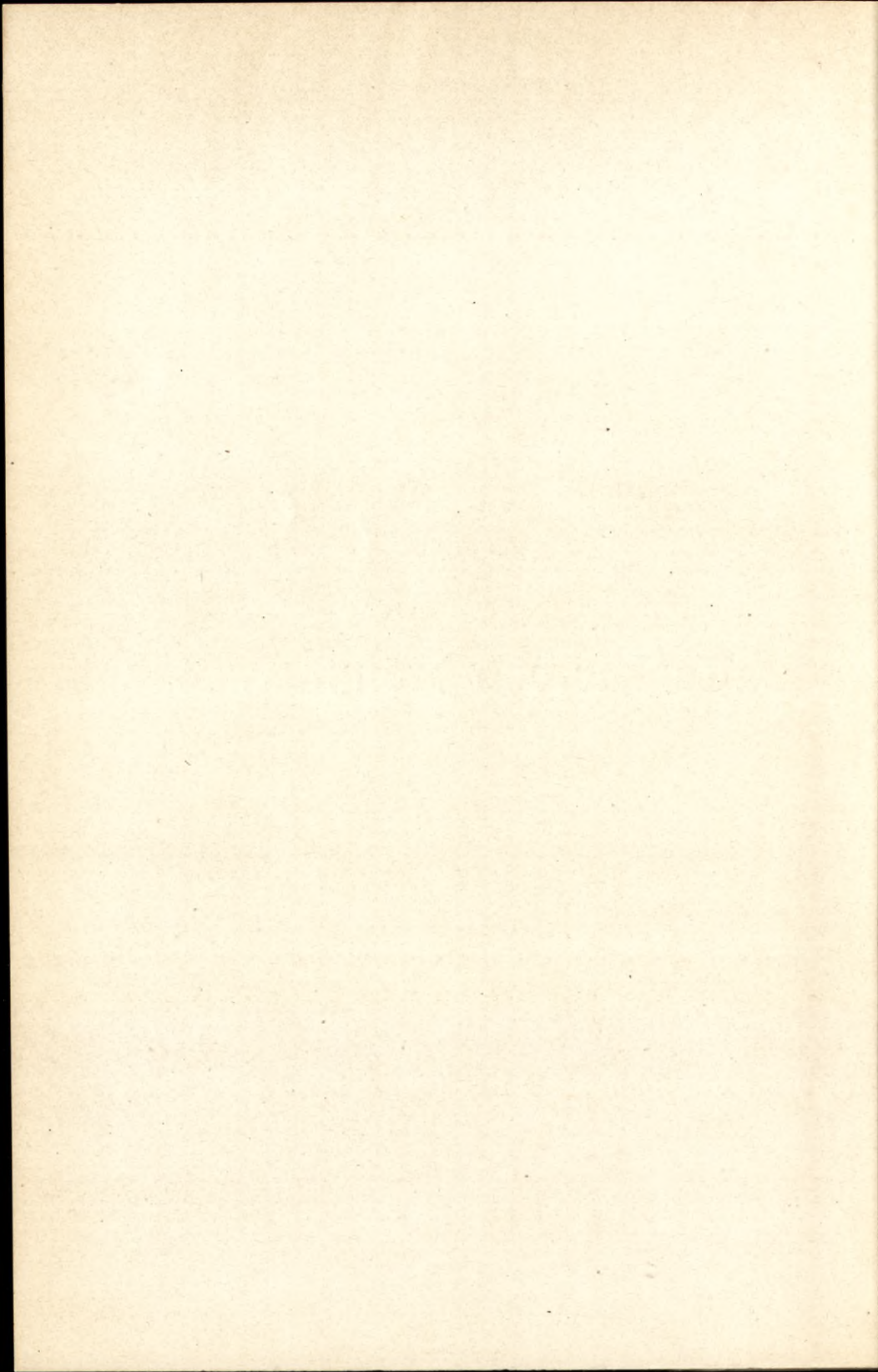
Hon sofver under eterblått
så lugnt som alltid friden rådt
i hennes modersbarm.
Och aftonstjärnans öga ser,
som skaparns klart, på henne ner
med blick af kärlek varm.

Ett ögonblick i nattens frid
har stannat storm, har stannat strid;
vår moder sofver sött.
Det lif hon under hjärtat bär,
som slumrar under stjärnors här,
vid solljus snart blir födt.

Och då — från nattens hemlighet
det väcks till dagens verklighet,
mot världen hoppfullt ler.
Det ler mot himmel soligt klar,
mot obekanta framtidsdar,
och, leende, det ber.

I skyn, där bleknad måne göms,
en flod af stråligt solljus töms,
och sånger tona gladt.
På jorden böljar lifvets brus,
som sof inunder stjärnors ljus
i vårens stilla natt.

Tankar och drömmar.

Till ett barn.

✻

Rikt på sorgers malört, fröjders nektar
lifvet glider sakta än, än jäktar.

Spåda menskolifvets vagga gunga
högre makter, leda huld't de unga.

Lifvet tager än och än det gifver.
Rikt, oändligt rikt det alltid blifver

för den dödlige, som källan finner,
hvarur vishets flöde väller, rinner.

Daggfrisk planta, skjuten upp i dagen,
själ, till evig renhet vigd och tvagen,

ande späd, som famlar än och drömmer,
källan sök, som vishets flöde gömmer, —

och om sorgens malört, glädjens rosa
bjuds dig, till ditt urhem går din kosa!

Natt.

✻

Natt, jag lägger alla tankar i din famn,
låter dem i glömskans rike stilla bölja,
ögat sluter med en bön för kära namn,
deras som mig genom lifvet troget följa!
Natt, jag lägger mig på hoppets hufvudgård,
att min väktarängel står invid mitt läger,
han som följer mig uppå min pröfningsfärd
och på himmelsk våg mitt dagsverk väger!
Natt, du ömma, som ger glömska hel och dröm,
i min drömvärld rosors doft och vallmo töm!

Sol på lifvet.

23

Är stunden dig mulen, är stunden dig tung,
har dagen dock många timmar.
För den, som med glädjen gör lefnaden ung,
det soliga hoppet i rutorna strimmar.
Som ännu på kvällskyns bleknade frans
det brinner ett minne af morgonens glans,
så hoppet, min vän, in i döden än glimmar.

En hvískning.

68

När arbetsdagens brådska ändtligt slutat har,
då har jag för mig själf en timma kvar.
Och medan glöden dö och slockna på min härd,
jag forskar grubblande i böckers rika värld.

Du stilla kväll! Var dagen tung, var dagen svår,
var du som ljuflig balsam uppå sår!
Af bidad dag jag hoppas mer, ej smått men stort:
en dag, en dag jag något stort skall hafva gjort.

Men så till sist på grubblet, som min hjärna nött,
mitt hjärta svider som af sår det blödt,
en längtan griper mig med omotståndlig makt
och lägger sig med tyngd på hjärteslagens takt:

— "Och kan du kasta äran utför klippans stup,
din själ försänka i två ögons djup,
ditt hjärta sluta ömt emot en annans famn,
då har du mer än ära är och mer än namn."

Den hviskningen jag hör och hör; dess svaga ljud
är starkare än ryktets maningsbud.
Den visar vägen hän till lyckans stilla bo —
men säg, hvar finnes väl ett hjärtas hela tro?

De drömmarne.

✻

Var glad, var lugn! Min närhet skall ej grumla
din lycka att vid ett och tjugu år
på lifvets solbelysta ängar tumla
och sjunga ut din fröjd i lifvets vår!

Jag får ej följa dig på glada färden,
men mina drömmar gå i dina spår
och säga mig, att jag är ung och världen
är skön och härlig, där i glans du går.

Men mina drömmar ljuga. När jag vaknar,
i hela världen ödslighet blott rår,
ty dig, ty dig jag allestädes saknar...
Ej mer de drömmarne jag drömma får.

Den drifvans kind som glödde.

✻

Nog ser jag dansens ringar, nog hör jag glädjens sträng,
men jag kan icke dansa mer och sjunga.

Väl var jag med i hvirfveln, i ras och lek och sväng,
men hvarför blefvo hjärtats takter tunga?

Gick icke du i dansen, som for med mig helt nyss,
där drifvans kind brann rosig vid aftonsolens kyss?

Ack, hvarför blefvo hjärtats takter tunga?

Och var du med i dansen, och var jag i din dröm,
den dröm, som dina ögons allvar tydde,
säg då — när jag dem sökte i nöjets hvirvelström —
säg, hvarför de mig ständigt undanflydde!
Ack, ungdomsdansen glada, hvem trådar så dess färd
som den som i två ögon har sett sin hela värld?
Säg, hvarför de mig ständigt undanflydde!

Den drifvans kind, som glödde i aftonsolens brand,
är blek igen, i dödens armar bunden.
Så ljuft, så lugnt hon slumrar allt under stjärnors land,
från lifvet skild, som henne gafs för stunden.
Nu spela dansens strängar, i dansen jag går in.
Den stilla värld jag söker, hvar är den? Är den min?
Ack nej, ack nej, den gafs mig blott — för stunden.

Och hjärtats vår är all.

De äro drömda, drömmarne,
förrunna såsom strömmarne
för solens varma svall.
De mörkna, ljusa minnena,
de domna, glada sinnena,
och hjärtats vår är all.

Förbi är allt det glimmande,
allt skönt och solskensstrimmande,
som lifvet skimmerstänkt:
af lockar smeksamt smygande,
af blickar soligt flygande,
som kärlek näring skänkt.

Och känslorna bli skyggare,
och tankarne bli styggare,
på sommar kommer höst.
Och bladen fälla lindarne,
med hjärtat sucka vindarne,
så arm är deras röst.

Den sjunger om de drömmarne,
som sinat såsom strömmarne
för solens varma svall,
som lämnat endast minnena . . .
Vid sången domna sinnena,
och hjärtats vår är all.

“Lieder ohne Worte.”

✻

Sånger jag sjunger, i ord ej klädda,
tonernas ström genom själen går,
drömmar de måla, blyga och rädda.
Endast jag själf,
ack, endast jag själf
det tysta språk förstår!
Vågorna bölja, brusa och brinna,
aldrig, ack aldrig dock de målet hinna —
hvar är målet, dit min längtan trår?

Klarsynta dag, du blott en hägring skänker,
frestande, skön, med gyllne lockars krans!
Skumögda natt, som mig i dröm försänker,
idealet gaf du i underlig glans!
Sorlande ström af drömmar blyga, rädda,
som med toner genom själen går,
går med sånger, i ord ej klädda,
mot det mål, hvartill min längtan trår, —
endast jag själf,
ack, endast jag själf
ditt tysta språk förstår!

Stjärnenätter.

✱

Ser jag dig åter, allvarsdjupa vinternatt,
som strålar efter tunga dagars dimma?
Välkommen då med dina tankars rika skatt
och fästets alla ljus, som soligt glimma!
Som förr med ögat mot den mörka skyn,
mot stjärnan brinnande vid molnets bryn
jag drömma vill, november, i din tysta timma.

Blef icke dagen hastigt blek, när solen gick
bak vesterns molnrand, gick den kända leden?
Fick icke jorden mörknadt menskoögas blick,
som fåfängt söker mål på skumma heden?
Men stod ej då med ens från trakt till trakt,
stod ej på firmamentet solars vakt,
och bröts ej mörkrets makt af ljusa stjärnekeden?

Novembernatt med stjärnehärars tysta gång,
du liknar sorgens dok om själ som lider!
Igenom mörka skiret glider tyst ett fång
af himmelskt ljus, som tröst till hjärtat sprider,
och själ, som mörknad icke målet såg,
nu genom höga rymder styr sitt tåg,
af kärlek ledd, lik jord, som trygg bland stjärnor skrider.

* * *

Och mörkret tätnadt faller i november natt
och breder omkring jorden vida vingar,
och vandrar'n stannar spörjande, hur det är fatt,
att knappt ett ljus förmärkes, ljud ej klingar.
Till anad stjärnevärld hans öga trår,
men ingen stjärna skönjs, blott månen går
bland moln — och ljus, en svag reflex, till jorden bringar.

I sömn låg natten, men nu slår hon ögat opp,
och rymdens djup af stjärnors guldglans färgas.
Så blir förtviflan plötsligt bytt i stråligt hopp,
när skumma dämonstankar bortbesvärjas,
så själen går från jordens mörka hus,
från dödens rum mot efterlängtadt ljus,
så under himmelskt stjärnljus andeskördar bergas.

* * *

Och tysta skrida stunderna i denna natt,
och ljuset, flödande ur stjärnors skålar,
i rymden gjuts, i rymd, hvars gräns ej blifvit satt,
hvars färgprakt ingen pensel eftermålar.
På ändlös ban det går, från sfer till sfer,
och tidehvarfvens lif i bilder bär
och världssystemers gång och öden återstrålar.

Novembernatt, belyst af sol vid sol i brand,
till hvilka menskotanken matt sig höjer,
är du väl bilden af det andens ursprungsland,
de boningar, där ljuset evigt dröjer?
Männ' som på stjärnestigar ljuset går
och aldrig slocknar, inga gränser når,
för frigjord andes ljusblick ändlös rymd sig röjer?

»Så, jag är när eder...»

✻

Från värld, där menskan biktar
sin synd hvar dag och sviktar
i jordens tunga skrud,
sig höjer hennes öga
med hopp till rymder höga
och spanar efter Gud.

Se då — från himlen sänkas,
åt fromma hjärtan skänkas,
som i Bethanien,
de hoppuppfyllda orden,
att Gud besökte jorden
och komma skall igen!

Förnimmer du ej rösten?
Förmärker du ej trösten,
du jordens trötte gäst:
"med dig i alla tider
jag är; ehvad du lider,
af mig du helas bäst.,"

I andar millioner
från nåderika toner
en himmelsk kraft sig göt:
de ledo jordens öden,
de öfvervunno döden;
blott stoftet grafven slöt.

Hvar stund, fast synder biktar
en värld och menskan sviktar
i stoftets tunga skrud,
hon kan, när hennes öga
till andens värld den höga
sig höjer, finna Gud.

Moden till skörd.

Till en ung flicka vid hennes farmors död.

✻

På dig hon fäste blicken lugn och mild,
så utsägligt mild, fastän den skild
från smärtans drag, det djupa, icke var.
På dig den dröjde länge, länge kvar.

Säg, vet du, hvad den blicken innehöll,
den stråle, som ur skymda ögat föll
på dig, lik aftonsolens sista glöd,
som gjuts om rosens blomma frisk och röd?

Hvad sade blicken, som på dig var fäst,
när tyst hon bidade sin siste gäst,
den kära gamla, blicken djup och lång,
med vemod i och glädje på en gång?

Den sade, att som genom kvällens sky
en återdallring går af morgongry,
af dag med ljus utöfver fält och berg, —
en helbild i én klar men mattad färg —

så återgifver slöjad mänskoblick
hvad själ'n i lifvets skiften röna fick
från vaggan intill griften: mörkt och ljust,
hvad hårdt den slog, hvad underbart den tjust.

Den sade, att sig själf som ung hon såg,
som ung, då morgondagg på lifvet låg:
från hoppets ros ej världen blommor bröt,
ej smärtans eld i friska hjärtat göt.

Den sad' hvad göms i tjuguårig barm,
där pulsens vätska leker glad och varm,
hvad dröms om lif som hägrar, värld i glans,
hvad tänds och blixtrar under ögonfrans.

Den sade, det är skönt, allt detta, skönt
som vårens dag med blommors doft och grönt
och lärksång under himlens blåa loft,
men allt det en gång är förbi — är stoft.

Nej, ej förbi den sade. Lifvet rörs
i tusen former som den flod, som förs
från bergets källsprång hän till hafvets fann
och vänder åter till sin ursprungshamn.

Den blicken, som mot unga lifvet log,
då för dess jordesynkrets döden drog
sitt mörka dok, gaf själ'n det vittnesbörd:
hon mognat har för evighetens skörd.

Mitt fosterland — hur skönt!

67

Den bruna tegen och den gröna vall,
mitt fosterland det är — hur skönt!
Den blåa himlen, hafvets svall
och hällen blomsterkrönt
och granens sång
och forsens språng
och elfvens lugna, stolta gång —
mitt fosterland det är, hur skönt
mitt fosterland, hur skönt!

Och fjällen, hvilka öfver molnen nå, —
en värld af tystnad, is och snö —
och mon, där vemodsskuggor gå
och lätta tankar dö,
där ulfvens skri
sig blandar i
den mörka nordans raseri, —
mitt fosterland det är, hur skönt,
mitt fosterland, hur skönt!

Och ängen, daggstänkt, med violers doft
och insjön i sin morgonblund,
där fiskarn, som å höfylldt loft
sof ljuft i nattens stund,
i ekan går,
till fångsten trår,
som refvens löfknippsflöte spår, —
mitt fosterland, det är, hur skönt,
mitt fosterland, hur skönt!

Och gården lindbeskuggad, där hon log
med värme från en högre värld,
min mor, då fantasin mig drog
till sagans land på färd,
då ögat brann
på liten man
vid strid, som blågul fana vann, —
mitt fosterland det är, hur skönt,
mitt fosterland, hur skönt!

Och landtlig nejd i sommarprakt och sol,
där från en munter skaras rad
ljöd taktfast — det var ej i fjol —
skarpskyttesången glad,
då som soldat,
en glad kamrat,
min fader ung var med kavat, —
mitt fosterland, det är, hur skönt,
mitt fosterland, hur skönt!

Och hemmet, där med djupblå blick och hår,
som mogen ärings guldfärg bär,
den svenska kvinnan verksam går,
där härden ännu är
för barnslig tro
och hjärtetro,
där huslig id har rum och ro, —
mitt fosterland det är, hur skönt,
mitt fosterland, hur skönt!

Jag lutar, kära land, en tröttsam dag
mot tufvans bädd i ro min kind,
mig svalka ger med ömt behag
din barrskogs lena vind.
Den saft, som bröt
ur klippans sköt',
i blodet lefnadslustigt flöt.
För allt, för allt, du moder huld,
hos dig jag står i skuld.

Gud signe dig, mitt land med ära krönt,
du hjältesöners fria nord,
du land, där språket ljuder skönt
som ingenstads på jord!
I Herrens hand
var tryggt, mitt land!
Dig trycke aldrig nesligt band!
Din frihet kärlek värne skönt,
mitt land, med ära krönt!

Danmark=Sverige.

Till ett brudpar.

✻

Solen ler och vinden leker,
leker och den blåa böljan smeker,
som emellan brödralanden strömmar.
Snart hon bär på starka skuldror
hopp och ljusa framtidsdrömmar.

Fågelpar, som nordanlanden
sökte för att knyta trohetsbanden
i den gamla lönnens löfverk trygga,
ack, det visste, hvar det skulle
bäst och säkrast boet bygga.

Djupa känslor, starka armar,
trohet, kraft, som handlar mer än larmar,
det kan gamla Sverige huldrikt skänka
dem, som i dess fria bygder
sina öden sammanlänka.

Gaf du, brudgum, löften höga
i den stund, då själarne sig löga
i den djupa känslans bad, de brinne
ständigt och med klara lågor
djupt i hjärtats kamrar inne!

Tog du — att från hemmet skilja —
fagert blomster, örtagårdens lilja,
henne gif, som kom från soligt Dana,
glädje, att ej tårars ögon
efter forna hemmet spana!

Sol och lena vindar glida
öfver Danmarks bygder fagra, sida
Under mörka vintrar nordan ryter
öfver hundramila Sverige,
lif och krafter våldsamt bryter.

Men i varma sommandagar
helsa skänka Sveas gröna hagar,
insjöns våg och vesterhafvets bölja.
Må dig, brud, vårt Sverige härda,
må dig mod och helsa följa!

Må dig glädja svenska seder,
enkla, fotade på lag och heder,
sången som från fors och skogar ljuder,
vänligt handslag, blick som glimmar!
Se, allt, allt dig välkomst bjuder!

Solen ler, där unga sinnen
binda lustigt samman hopp och minnen
och där vänners hell ur hjärtat strömmar.
Må det till ert hem i Sverige
bära hopp och ljusa drömmar!

Henrik Samuel Cederschiöld.

67

Blåa böljor glittra, leka gladt som barnadrömmar,
hafvets hela ungdomsfriskhet in mot landet strömmar.
Det är vår, och åter höres vågens vandringssång,
som förgängelsen och lifvet sjunger på en gång.

Då är stunden inne. Medan vårens toner ljuda,
medan ljusets skaparmakter lifvet vakna bjuda,
får din ande vårilig maning, nya lifvets bud,
bud att byta jordens dräkt mot evighetens skrud.

Ack, den bild, som telegrafan så beskäftigt förde
för min inre blick, — hans budskap hjärtats rötter
rörde —
var af dig, när du vid hafvet dröjde: än dig lik,
fastän åldrad, och på samma lynnets tjuskraft rik.

Och med ledning af mitt ungdomsminnes starka trådar
dig som förr en gång i skolans stilla värld jag skådar:
rektorn, lärarn, mannen, barnet, allt — det rika allt,
som den gömde, din personlighet af sällsynt halt.

Än jag ser dig tidig timma uppför skolans trappa
hasta, ifrig, morgonnyter, i din enkla kappa,
hör, hur du för ungdomsskaran, du till mötes har,
beder barnafrom och fadersöm till allas far.

Och i skolan är jag. Ej blott torra franska glosor
ger du utan äfven kunskap om de tankens kosor,
hvilka leda praktisk man på lifvets allvarsfärd, —
kunskap mer än franskans flyende minuter värd.

Ungdomsminnet mig ej sviker. viljan icke mattas,
men för djupsta känslan ordet understundom fattas . . .
Blott en hälsning från den strand, dig sommarhvila gaf,
blott en hälsning till din graf från älskadt vesterhaf!

Vår det är, och böljor leka gladt som barnadrömmar,
hafvets hela ungdomsfriskhet in mot stranden strömmar.
Menskolifvet, vågen hafva samma vandringssång,
som uppståndelsen och döden sjunger på en gång.

Varberg den 15 maj 1900.

Klarhet.

Till Fredrik Wetterlund.

✻

Från den dunkla skogen, sjöars vemodssceneri
kom jag till din barndoms hemnejd, dunge
ljus och strandparti.

Mera vid var horisonten, och med öppnad håg
fann jag världen stråligt klar som solig
kust vid vestervåg.

Liksom barnet handen sträcker mot den röda frukt,
sög min blick dess skönhet från din friska
lifestros viadukt.

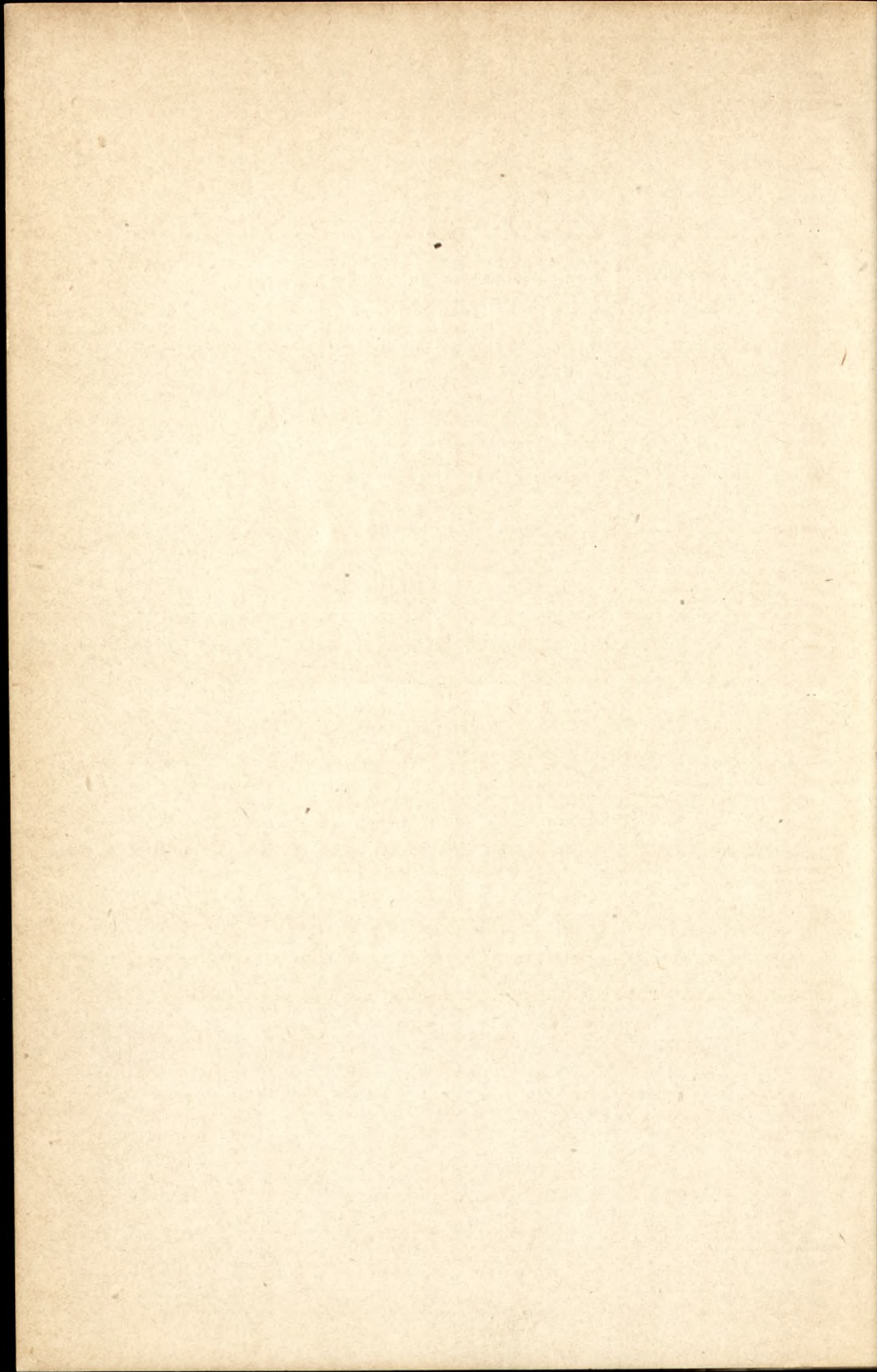
* * *

Genom nejden än vi färdas, som i solglans står,
och mig synes, broder, mera skön den färden
år från år:

än den går igenom ljusa dungen, diktens lund,
där vid harmoniens källsprång gladt vi rasta
särila stund,

än i dagrars klarhet öfver öppet strandparti, —
tankens rymd oändlig, själens rena värld,
från skyar fri.

INNEHÅLL.

Össianshägringar:

Strinandyne	9
Trenmor och Inivaca	16
Svaran	30
Kywala	34
Kung Finjal	37

Strand och skog:

Hafvet	45
Karsefors	47
Vestramark	51
Slätten	56

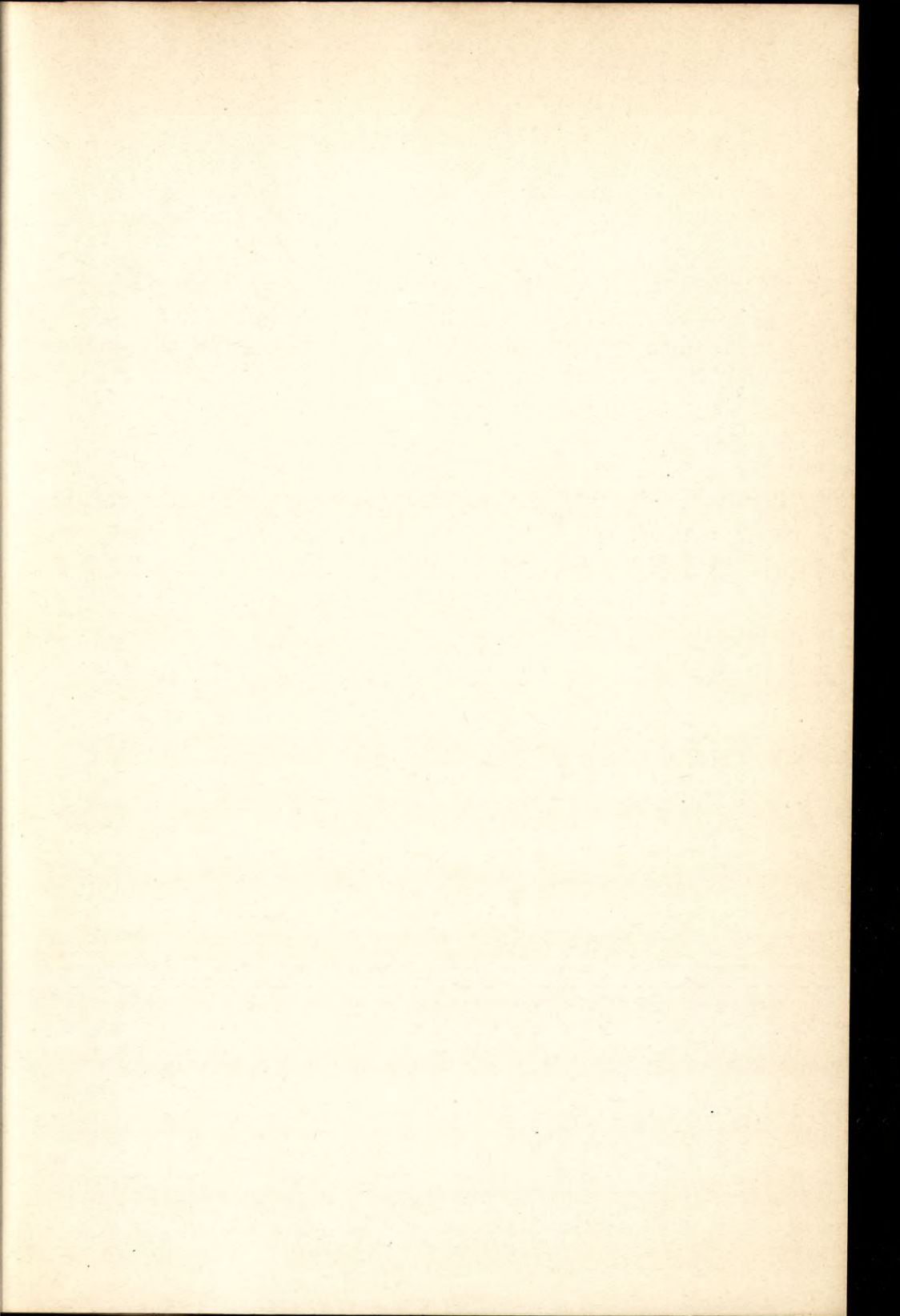
Vår:

Lifvets melodi	61
Vårens sång	63
När näktergalen spelar.....	66
Vårdröm	69
Majnatt	71

Tankar och drömmar:

Till ett barn	75
Natt	77
Sol på lifvet	78
En hviskning	79
De drömmarne	81
Den drifvans kind som glödde	83
Och hjärtats vår är all	85
»Lieder ohne Worte»	87
Stjärnenätter	89
»Si jag är när eder...»	93
Mogen till skörd	95
Mitt fosterland — hur skönt!	98
Danmark-Sverige	103
Henrik Samuel Cederschiöld	107
Klarhet	110

9th

open

